

Ekonomija

Zoran Netković, generalni direktor najveće Pomorsko-rečne agencije u Srbiji, u intervjuu za Danas sumira rezultate osmogodišnjeg uspešnog rada

Agent plus premašio poslovna očekivanja

*** Važno je partnerstvo sa najvećim svetskim brodarima "Maersk line", "Safmarine" i "Seago" *
Agente i brokere uvođenje licenci bi obavezivalo na stalno usavršavanje * Potrebno je rešiti problem piraterije na Dunavu, zaštite agenata i brodara u datim situacijama, kao i pitanje primene odluke o lučkim naknadama**

Od 2007. godine, kada je osnovan, Agent plus je premašio svoja poslovna očekivanja iako inicijalni planovi nisu bili skromni i neambiciozni, naprotiv, bili su veoma precizni, visoki i razvojni. Nije nas pokolebala ni ekstremno loša promena tržišnih uslova izazvana svetskom ekonomskom krizom, pad privredne aktivnosti u svetu, regionu i u našoj zemlji, niti sve jača konkurencija velikih, brendiranih i finansijski snažnih evropskih i svetskih kompanija - kaže u razgovoru za Danas Zoran Netković, generalni direktor Pomorsko-rečne agencije Agent plus.

*** Kakva je perspektiva Agent plusa u takvim uslovima?**

- Naša želja je bila, pre svega, da razvijemo stabilnu, profesionalno uzornu i prepoznatljivu kompaniju koja posluje po evropskim i svetskim kriterijumima, što je jedini način da proširimo naše tržište u regionu Jugoistočne Evrope. Uz oslanjanje na svetska iskustva, mi stvaramo sopstvenu mrežu, ugrađujemo svoja znanja a pomaže nam to što imamo izvanredan tim profesionalaca. Posebno nam je važno partnerstvo sa najvećim svetskim linijskim kontejnerskim brodarom "Maersk line", čije interese, uz takođe poznate brendove "Safmarine" i "Seago" zastupa članica Agent plus grupe, kompanija Staragent plus.

*** Kako je Agent plus poslovao prošle u odnosu na prethodne godine?**

- Veoma sam zadovoljan rezultatima u prošloj godini, jer je zavisno od delatnosti, rast obima poslovanja u odnosu na prethodnu godinu iznosio od 27 do 48 odsto, broj zaposlenih je sa 59 dostigao 102, a uspeh je tim veći što je 2013. bila rekordna. U protekloj godini smo okončali kompleksan postupak uvođenja ERP-a, koji smo sami izgradili uz informatičku podršku prvoklasnih mladih stručnjaka iz Srbije. U povezanom sistemu se nalaze sva naša preduzeća iz zemalja u okruženju, tako da raspoložemo i koristimo trenutne podatke i informacije, koje snažno doprinose donošenju blagovremenih i valjanih odluka. Drago mi je da srazmeran napredak u poslovanju postižu i naša preduzeća u Hrvatskoj, Rumuniji, Crnoj Gori, kao i filijale u Srbiji.

*** Agent plus je prva kompanija u Srbiji koja je dobila GMP + sertifikat. Šta on zapravo znači?**

- To je sertifikat neophodan za sve učesnike u lancu proizvodnje i prevoza hrane za životinje, koja se isporučuje u lukama Holandije, Nemačke i Austrije. Primenjuje se na proizvođače, prevoznike do luke utovara, same luke, kamione, brodove, železnicu i brokere koji učestvuju u organizaciji prevoza. a njegovo posedovanje nam je otvorilo vrata za organizaciju prevoza hrane za životinje na tržištima na kojima smo već bili prisutni u prevozima ostalih vrsta roba. Pored ovog sertifikata Agent plus je vlasnik sertifikata ISO 9001:2008, HACCP, poseduje međunarodno osiguranje od špediterske odgovornosti, član je svih relevantnijih međunarodnih asocijacija, kao što su FIAT, WCA, PPL, FONASBA, PN i mnogi drugi.

*** Na inicijativu Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, kompanija Agent Plus nedavno je organizovala stručnu raspravu o predlogu novog Zakona o trgovačkom brodarstvu. Šta je tom prilikom zaključeno?**

- To je bila prilika da razgovaramo sa tvorcima zakona i da iznesemo detalje koji opterećuju našu delatnost. Diskusija je bila kvalitetna, a predstavnici Ministarstva su prihvatili sugestije o statusu i obaveznoj licenci za brodskog agenta i agenata posrednika (brokera) zasnovano na međunarodnim iskustvima, kao i zaštite učesnika u transportu u slučaju nemogućnosti naplate potraživanja. Deo oko koga su se složili svi učesnici odnosio se i na pitanje piraterije na Dunavu i zaštite i agenata i brodara u datim situacijama, kao i aktuelnoj primeni odluke o lučkim naknadama. Ovakav pristup zakonodavca ocenjen je pozitivno a svesni smo da je potrebno još koraka da se od slova na papiru dođe do efikasne primene. Ipak, ako je suditi po najavama, ovo je jedinstvena prilika da se posle više decenija srpska rečna industrija vrati na evropsku i svetsku trgovačku scenu na velika, ili barem "normalna", vrata.

*** Šta je do sada nedostajalo u spektru normative koja reguliše tu oblast?**

- Činjenica da do danas nemamo zakonom definisanu ulogu brodskih agenata i agenata brokera, a rečni transport se sve vreme bazira na njihovoj aktivnosti, verujem da dovoljno govori o stanju u kome se domaći vodni transportni sektor nalazio do danas. U međunarodnom transportnom lancu, jasno je definisana ne samo uloga agenata, već i njihova odgovornost i obaveze kojima podležu. Bez obzira da li je u pitanju agent broker ili brodski agent, agenti podležu licenciranju, čime stiču obavezu da se profesionalno usavršavaju, dok se transparentnim finansijskim poslovanjem, uz obavezne garancije, podiže sigurnost korisnicima njihovih usluga. Upravo ovakva zakonska rešenja neophodan su preduslov za ekspanziju vodnog transporta, a u jasno uređenom sistemu, i država će lakše vršiti naplatu svojih potraživanja.

*** Da li vam i koliko naše zakonodavstvo pomaže da poslujete po evropskim i svetskim standardima? Da li postoji nešto što biste promenili u domaćim propisima?**

- Ne spadam u kategoriju "kritizera bez pokrića", mnogo je konstruktivnije nešto konkretno uraditi, realno sagledati sve aspekte problema, pokrenuti sa mrtve tačke i boriti se da se uočeni nedostaci vremenom ispravljaju. Činjenica je da je naša država, posle raspada, prošla kroz dramatične promene, dok promene u zakonodavstvu nisu istom dinamikom pratile promene državnog statusa. Često se događalo da poslujemo po zastarelim zakonima ili na osnovu naknadnih tumačenja nadležnih ministarstava. Zakonski okvir u kome danas poslujemo značajno je unapređen poslednjih godina, ali je i dalje pun nejasnih rešenja. Zbog dosadašnje prakse države da prvo uvodi kaznene mere, bez prethodnih kvalitetnih tržišnih okvira, neke kompanije su poslovanje izmestile u druge zemlje, dok je ovde obim poslovanja bio nesrazmerno manji od potencijala.

*** Šta konkretno treba menjati?**

- Neki od problema godinama muče privrednike: smanjenje poreza i doprinosa na zarade zaposlenih, suzbijanje sive ekonomije koja savesne privrednike čini nekonkurentnim na tržištu, blagovremeno i fazno uvođenje poreskih i drugih opterećenja, kako bi privrednici mogli da planiraju svoje troškove i zakonska opterećena, brže i efikasnije rešavanje postupaka kod naplate potraživanja od neodgovornih dužnika, onemogućavanje osnivanje firmi od strane dokazanih neodgovornih poslodavaca, sankcionisanje birokratskog odnosa prema privrednicima, davanje pogodnosti i podsticaja i za domaća preduzeća. U oblasti transporta, takođe, postoje problemi koje treba urgentno rešavati od infrastrukturnih projekata, uvođenja informacionih sistema, korektnih statističkih podataka.

*** Veoma često govorite o neiskorišćenim potencijalima unutrašnjih plovnih puteva u regionu. Na šta tačno mislite?**

- Ako godinama govorimo o lošoj putnoj i železničkoj infrastrukturi, za čiju izgradnju nema novca, nedopustivo je da se mirimo sa slabo iskorišćenim mogućnostima koje pružaju reke Dunav, Sava, Tisa, kanalski sistemi. Ne smemo indolentno gledati na zastarele infrastrukturne objekte na Dunavu koji su bez prave opreme, malog kapaciteta i infrastrukturnih rešenja, bez ozbiljnijih terminala, kargo centara, pravih kontejnerskih servisa, RO RO rampi i mnogo čega još. Takvi propusti su nenadoknadivi. Do sada se nije mnogo učinilo na povećanju plovnosti i uvođenju raznih sistema koji omogućuju bezbedniju plovidbu, poput onih koji već odavno postoje u srednjem toku ili na drugim evropskim rekama. Potrebno je unaprediti i proširiti rečnu flotu, kompletnu infrastrukturu, ali i razmotriti mogućnost razvoja trimodalnog terminala što bi značajno povećalo i korišćenje dunavskih luka. Neophodno je prevazići birokratske barijere, rešiti problem graničnih prelaza na Dunavu i Savi, iskoristiti evropske fondove za razvoj Dunavskog regiona.

*** Agent plus je i društveno odgovorna kompanija. To ste u nekoliko navrata pokazali. Da li imate u planu još neke humane akcije?**

- Pomažemo uvek kada možemo i na različite načine, u novcu, u opremi i ostalim potrebštinama. Srećni smo kada vidimo da smo nekome ulepšali dan, makar malo ublažili bol ili dali snagu da istraje. Naša kompanija pomaže ugroženima u Srbiji, a preko naših kompanija u inostranstvu, unesrećenim ljudima u Hrvatskoj, Crnoj Gori. Naravno da ćemo nastaviti sa humanitarnim akcijama, uvek kada smo u prilici. Želimo da to radimo bez pompe i da podelimo radost sa ljudima kojima naša pomoć donese barem trenutak radosti.

*** Kompanije Agent plus nudi organizaciju prevoza "od vrata do vrata". Šta to znači?**

- To je kao u građevini "ključ u ruke". Agent plus bukvalno preuzima robu od "vrata" proizvođača ili trgovca do "vrata" kupca. Taj put je vrlo složen, obuhvata sve vidove transporta na datoj destinaciji sa svim pretovarima, angažovanjem niza agenata i davalaca transportnih i uslužnih delatnosti, obezbeđivanje temperaturnog režima i davanja preciznih instrukcija, osiguranja robe, obezbeđenje raznih dozvola, uverenja, izradu potrebnih papira, stalni monitoring, izveštavanje pošiljaoca i primaoca robe, smeštanje robe u skladišta, pa i carinsko posredovanje, sve do krajnje distribucije, do "vrata" kupca. Takođe podrazumeva i savetodavne usluge za učesnike u spoljnotrgovinskom poslu.

*** Kakvi su planovi za naredni period?**

- Ozbiljno ćemo raditi na obezbeđenju transportnih kapaciteta na Dunavu, proširivanju skladišnog prostora i razvijanju sopstvenog "BALKAN LCL EXPRES" servisa za prevoz zbirnih kontejnerskih pošiljki sa Dalekog istoka, Indije, Australije i Okeanije. Ovo je veoma raznovrstan i sofisticiran posao, naša najveća ulaganja su u ljude, u softverska i informatička rešenja. Ono što me posebno raduje je rastuća orijentacija ka izvozu a koja je prisutna u svim zemljama našeg regiona. U prilici smo da taj rast pratimo kroz broj kontejnera i količinu robe u izvozu, kako morskim i rečnim putem, tako i železnicom i drumskim putem.

Osmi rodendan

Pre osam godina, u Agent plus smo uneli najvažniji i neprocenjiv kapital: iskustvo, znanje, poznavanje regionalnog tržišta i otvorenost za mogućnosti koje pruža globalizacija, ali oplemenjena prednostima koje imamo zahvaljujući kvalitetnim kadrovima, vizijom i dobrim poznavanjem lokalnog tržišta. Rezultat je neobičan za srpsku privrednu scenu, ali i očekivan za one koji su nas poznavali, videli našu energiju, pa mogu da kažem i hrabrost, pa tako svoj

osmi rođendan u junu ove godine, Agent Plus dočekuje sa reputacijom jedne od vodećih regionalnih kompanija u delatnosti organizacije svih vrsta prevoza, a posebno morskim i rečnim putem, kao i u obavljanju usluge agentiranja plovila na Dunavu.

Međunarodna reputacija

Pomorsko rečna agencija AGENT PLUS jedina je srpska kompanija koja je član svetski priznate međunarodne organizacije brodskih agenata i brokera (FONASBA). Pokrenuli smo ovu inicijativu i postali pridruženi član ove prestižne međunarodne asocijacije sa ciljem da i druge špediterske i logističke kuće iz Srbije uključimo. Reč je o apsurdnoj situaciji da država Srbija do sada nije postala članica Fonasbe. Pridruživanje ovoj organizaciji za nas kao kompaniju veoma je dragoceno, kako sa stanovišta stručne pomoći koja nam je sada na raspolaganju, tako i sa stanovišta međunarodne reputacije naše firme - kaže direktor Agent plusa.

Talas novih inicijativa

Pored planova koje smo definisali, Agent plus je, zajedno sa Saobraćajnim fakultetom iz Beograda i Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, nosilac organizacije foruma "Talas novih inicijativa za razvoj vodnog transporta". U septembru planiramo treći Forum u saradnji sa Agencijom za upravljanje lukama i sigurni smo da će biti veoma posećen, kao što je to bio slučaj sa prva dva Foruma.